

2. Huwelijk als verbintenis van liefde

Introductie

Waarom trouwen mensen met elkaar? Dit kan om allerlei redenen gedaan worden: om er niet alleen voor te staan, om politieke banden te smeden, omdat ouders een match wel zien zitten, om het geld van de ander, om religieuze redenen, etc. In onze cultuur en tijd trouwen mensen voornamelijk omdat ze liefde voor elkaar voelen. En daarin hebben we de Bijbel wel mee. Lees het Bijbelboek Hooglied maar eens en de passie en liefde spat er vanaf. God wil zijn liefde voor mensen weerspiegelen in onze huwelijken. Liefde is een belangrijk Bijbels begrip als we het over huwelijk hebben.

Maar wat is liefde dan? Wat voor een liefde moet je voelen voor iemand om te gaan trouwen met die persoon? Is die liefde hetzelfde als verliefdheid? Hierover denken we na in dit stuk.

Wat zegt de Bijbel?

Hooglied is het meest sprekende Bijbelboek over de liefde tussen man en vrouw.¹ In dit boek bezingen koning Salomo en één van zijn vrouwen hun liefde voor elkaar. Het is hoogromantisch van aard, al is de romantische taal wel wat anders dan we vandaag de dag gewend zijn. Maar het gaat duidelijk over een verliefd stel, wat alles mooi aan die ander vindt. Ze verlangen erg naar elkaar, zowel lichamelijk als op ander vlak. In dit boek lijken liefde en verliefdheid haast wel samen te vallen.

Toch is dit niet het enige wat er vanuit de Bijbel over te zeggen valt. In Efeze 5:25 staat geschreven: *Mannen, heb uw eigen vrouw lief, zoals ook Christus de gemeente liefgehad heeft en Zich voor haar heeft overgegeven.*² Uit dit vers wordt heel duidelijk dat het huwelijk tussen man en vrouw de relatie tussen Jezus en zijn gemeente weerspiegelt. De man moet dezelfde liefde koesteren voor zijn vrouw, als Jezus koestert voor zijn gemeente. Dit betekent concreet dat de man zichzelf voor zijn vrouw moet opofferen. Hij zet zijn eigen belangen aan de kant voor zijn vrouw.

We hebben het hier over een andere soort liefde dan verliefdheid. Verliefdheid is een gevoel, wat je zeker in het begin van je relatie sterk kunt hebben. Je voelt vlinders in je buik en vindt die ander heel aantrekkelijk. Alles in het leven lijkt meer kleur te hebben en je kunt maar aan één ding denken, namelijk aan die ander. Maar in Efeze 5:25 wordt over de zogenaamde *agapè*-liefde gesproken: de zelfopofferende liefde.³ Deze liefde cijfert zichzelf weg voor de ander. Dit heeft niet in de eerste plaats met een gevoel of emotie te maken, maar in de eerste plaats met een keuze. Je kiest ervoor om jezelf helemaal op te geven voor die ander, zelfs als je gevoelens het tegenovergestelde zeggen.

Het huwelijk weerspiegelt de liefde tussen God en mensen.⁴ Het belangrijkste gebod in de Bijbel gaat over deze liefde: *Heb God lief boven alles en je naaste als jezelf.*⁵ Het gaat hier in eerste instantie niet over een gevoel. Het is waar dat Jezus onze Bruidegom is, die we met emotionele verliefdheid en diepe gevoelens van liefde mogen verwachten, maar het gebod om God te lief te hebben, uit zich vooral in het houden van Gods geboden. Het is de samenvatting van Gods Thora, zijn wet. Liefde is niet alleen een gevoel, maar vooral ook een keuze. We kiezen om God te gehoorzamen en onze gedachten op Hem te richten.

Het huwelijk is volgens de Bijbel een afspiegeling van de relatie tussen God en mens. Liefde binnen het huwelijk gaat niet alleen maar over romantiek of verliefde gevoelens, maar is ook in belangrijke mate een keuze die je maakt. In de Bijbel werden de meeste vrouwen zelfs uitgehuwelijkt door hun ouders en niet op basis van verliefde gevoelens.⁶ Je kiest ervoor om die ander trouw te zijn, jezelf op te offeren voor die ander, gericht te zijn op die ander en die ander steeds beter te leren kennen, ongeacht hoe je je voelt. Er blijft een wisselwerking bestaan tussen keuze en gevoelens. Hoe meer liefde je voelt voor een ander, des te meer wil je kiezen voor de ander. En hoe duidelijker je kiest voor de ander, des te groter de kans dat gevoelens van liefde gaan komen.

Het kan gebeuren dat je ergens in je relatie in een negatieve spiraal vast komt te zitten. Hoe kom je daar dan weer uit? Daar zijn allerlei hulpboeken, huwelijks cursussen, tips, etc. over te vinden. Toch hoeven we het als gelovigen niet allemaal uit onszelf te putten, gelukkig. De Heilige Geest speelt hier een cruciale rol in. Als we de liefde uit onszelf moeten putten, dan raakt de bron een keer op. Maar Gods Geest put uit de eeuwige bron van liefde, namelijk uit God Zelf.⁷ Hij wil ons onuitputtelijke liefde en

toewijding voor elkaar geven. Hij kan onze wil en emoties aanraken en ons steeds diepere liefde voor elkaar laten voelen. Vragen we God daar ook om? En staan we open om deze liefde te ontvangen, ook als we daarvoor soms over onszelf heen moeten stappen? Geloven we dat God nieuwe liefde voor onze partner kan en wil geven aan ons?

Wat leren wij?

We leren dus dat liefde volgens de Bijbel zowel een keuze als een gevoel is. Ook leren we dat liefde binnen het huwelijk met zelfopoffering te maken heeft. Dat is belangrijk om te beseffen, want de kans is groot dat er ook pittige tijden komen tijdens je huwelijk. Wat ga je doen als de verliefdheid en de gevoelens van liefde weg lijken te zijn? Zet je door en ga je voor je relatie vechten? Ben je bereid daar offers voor te maken?

Het ware geluk ligt vaak aan de overkant van de donkere dalen. Als je daadwerkelijk voor elkaar wilt gaan en het aandurft om moeilijkere tijden samen het hoofd te bieden, dan raak je dieper verbonden dan ooit te voren. En uiteindelijk zul je een diepere vorm van vreugde en geluk vinden, dan alles wat zo vluchtig voorbij ging. Je bent weer wat meer op Jezus gaan lijken, je hebt de ander beter leren kennen en je bent er zekerder van geworden dat je er samen doorheen kunt komen.

Dit alles is natuurlijk het positieve scenario, dat je er samen goed doorheen komt. Er wordt wel eens gezegd dat moeilijke tijden twee dingen met je kunnen doen: ze maken je beter of bitter. Dat geldt ook voor een relatie. In moeilijke tijden groei je of naar elkaar toe of drijf je van elkaar weg. Maar heel veel hiervan begint met een keuze en een levenshouding. Wil je er echt voor gaan? En wat mag het je kosten? En bovenal, wil je God erbij betrekken en Hem vertrouwen voor een goede afloop?

Nog één ding over liefde: je kunt alleen liefhebben in de mate waarin je geliefd bent door anderen. Wat je niet ontvangen hebt, dat kun je niet geven. Oude emotionele wonden uit het verleden kunnen veel narigheid brengen in een relatie. Als je liefde of veiligheid hebt gemist in je jeugd, dan kan het lastig zijn om liefde te geven of te ontvangen van je partner. Ook kan het lastig zijn om elkaar te vertrouwen en open te zijn naar elkaar. Dat zijn dingen waar je samen met God en met de hulp van anderen uit zult moeten komen. Niemand komt uit een perfect ouderlijk gezin, dus we nemen allemaal onze gebrokenheid mee. Het is onze verantwoordelijkheid en taak om daar iets mee te doen. Dat is het mooiste geschenk wat je kunt geven aan je partner en eventuele kinderen. Hoe mooier en helder wij zelf worden als persoon, hoe meer we ook aan onze partner zullen kunnen geven.

Gelukkig mogen we weten dat God de Vader een oneindige liefde voor ons koestert. Hij wil ons evenveel liefhebben als zijn eigen Zoon Jezus. Hij is de bron van alle liefde. In deze Bron is dus alle heling te vinden, die we nodig hebben. Vraag God om zijn liefde voor jou te tonen en te laten voelen. Dat zal je helen en dan ben je in staat deze liefde weer aan je partner door te geven. Onze relaties drijven op de aanwezigheid van Gods Geest vol liefde.

Uit de praktijk

Het kan zijn dat je op dit moment twijfelt of je wel in de goede relatie zit. Als je nog niet getrouwd bent, dan is het nog de tijd om daarover na te denken. Een aantal vragen kunnen daarbij misschien helpen: heeft je vriend of vriendin een levende relatie met Jezus? Kunnen jullie over alle dingen open met elkaar praten? Is er sprake van gelijkwaardigheid of staat de één boven de ander? Stemmen jullie toekomstplannen in grote lijnen overeen? Zou je kinderen willen en kunnen opvoeden samen met hem of haar? Word je blij van het idee om te gaan trouwen? Wat zeggen jouw meest nabije familieleden en vrienden over jullie relatie?

Deze vragen kunnen een indicatie geven van de houdbaarheid van jullie relatie. Maar het belangrijkste is om erover in gebed te gaan, alleen en als het kan ook samen. Vraag God om zijn plannen over jullie levens te laten zien en zijn overtuiging in jullie hart te geven. Zijn jullie voor elkaar bestemd of niet? Dat kan Hij door zijn Geest laten zien.

Mocht je twijfelen over je relatie, terwijl je al getrouwd bent, dan ligt het ingewikkelder. Als er geen hele uitgesproken dingen spelen, zoals voortdurend overspel, huiselijk of psychisch geweld, etc., is de Bijbel er helder over dat je voor de relatie zult moeten gaan. Roep de twijfel dan een halt toe, want het

is geen optie meer om andere mogelijkheden te overwegen. Je bent nu eenmaal getrouwd. Je hebt je keuze gemaakt en het is jouw verantwoordelijkheid om daar nu voor te gaan staan. Er wordt een investering gevraagd, die zijn vruchten soms pas lange tijd later afwerpt. Zorg dat je je omringt met mensen die jou kunnen steunen om je relatie overeind te houden. Het is belangrijk dat je je hart bij iemand kunt luchten en advies kunt vragen. Verder zijn er allerlei cursussen, boeken en films die je bij dit proces kunnen helpen. Ook binnen de EGHW worden huwelijks cursussen gegeven en wordt er huwelijksbegeleiding aangeboden. Vraag hier gerust naar bij de oudsten of bij een andere leider in de gemeente.

Bijbelteksten

1. Verliefdheid:	Hooglied
2. Jezus liefde weerspiegelen:	Efeze 5:22-33
3. Zelfopofferende liefde:	Johannes 3:16, 1 Korinthe 13, 1 Johannes 3:16
4. Gods liefde weerspiegelen:	Jesaja 54:5-6, Ezechiël 16:1-14, Openbaring 19:6-10
5. Het Sjema':	Deuteronomium 6:4-9, Markus 12:28-34
6. Uithuwelijking:	Genesis 24:48-51, 29:15-30, 1 Korinthe 7:38, 2 Korinthe 11:2
7. God als bron van liefde:	Johannes 15:9-17, Galaten 5:22, 1 Johannes 4:7-21

Studiemateriaal

Chapman, G. (2019). *De vijf talen van de liefde*, Ark Media.

Keller, T. (2012). *Het huwelijk. Gods wijsheid over gevende liefde*, Uitgeverij van Wijnen.

Lewis, C.S. (1960). *De vier liefdes / The Four Loves*